

ส่วนที่ ๔

การ รื้อฟื้น รำรวยผิดปกติ

มาตรา ๗๕/๒ ให้นำความในหมวด ๒ การไต่สวน มาใช้บังคับกับการไต่สวนและการกล่าวหาว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด รำรวยผิดปกติ ในหมวดนี้โดยอนุโลม เว้นแต่ในหมวดนี้มีบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ (ย้ายไปอยู่ ม. ๖๕)

มาตรา ๗๖ ในการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด รำรวยผิดปกติ หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้กล่าวหาดำเนินการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหายังดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี (ตัดออกเพราะมีใน ม. ๔๗ แล้ว) โดยผู้กล่าวหาจะต้องระบุพฤติการณ์อันแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกกล่าวหารำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ หรือพิจารณาจากรายได้ประกอบกับทรัพย์สินแล้ว ทำให้เห็นได้ว่าผู้ถูกกล่าวหารำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติที่จะต้องดำเนินการเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (จะต้องระบุอีกหรือไม่เนื่องจากมีใน ม. ๔๘ แล้ว) (ทำไม่ถึงวางเงื่อนไขมากนัก เกือบจะเท่ากับให้คนกล่าวหาพิสูจน์ให้ ป.ป.ช. เห็น

ในกรณีที่คณะกรรมาธิการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ รำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาว่าทรัพย์สินที่ผู้ถูกกล่าวหาครอบครองหรือมีอยู่ประกอบรายได้ หรือมีพฤติการณ์อื่น ๆ หรือชี้ช่องทางหลักฐานเพียงพอที่จะสืบหาทรัพย์สินในการที่จะรับไว้พิจารณาเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ซึ่งได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินนั้นมาประกอบการพิจารณาด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินห้าปีแล้ว ห้ามมิให้มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นตามวรรคหนึ่งอีก แต่ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ รำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติขึ้นไต่สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วแต่กรณี (ตัดออกเพราะมีใน ม. ๔๗ แล้ว)

การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่ ให้หมายความรวมถึงกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตายด้วย(ตัดออกเพราะมีใน ม. ๔๓ว. ๒ แล้ว)

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๘ มาใช้บังคับกับการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า รำรวยผิดปกติด้วยโดยอนุโลม (ตัดออกเพราะให้นำหมวด ๒ การไต่สวนมาใช้ทั้งหมดแล้ว ซึ่งรวมมาตรา ๔๘ (รายละเอียดที่ต้องระบุในคำกล่าวหา)ด้วย)

ทำไมจึงต้องมีเงื่อนไขและขั้นตอนมากมาย

มาตรา ๗๗ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับเรื่องกล่าวหาได้ไว้พิจารณาหรือ
 คำเนิ่นคดีเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๗๖ แล้วให้ดำเนินการไต่สวน
 ข้อเท็จจริงต่อไป (ถ้าไม่เขียนไว้แบบนี้ สงสัยว่า ป.ป.ช. แต่ละคนคงเอากลับไปนอนกอดที่บ้านโดยไม่ทำ
 อะไร)

มาตรา ๗๘ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบพบว่าทรัพย์สินรายได้
 ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ หรือมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะมีการ
 โอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินดังกล่าว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกคำสั่ง
 ยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราว ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาที่จะยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับ
 ทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกันก็ได้

เมื่อมีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราวตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการ
 ป.ป.ช. จัดให้มีการพิสูจน์เกี่ยวกับทรัพย์สินโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถแสดงทรัพย์สินได้
 ว่าทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดชั่วคราวมิได้เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
 มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมิมติว่าข้อกล่าวหาไม่มี
 มูลซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัด หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องในคดีนั้น
 แต่ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ ก็ให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้นั้น ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจ
 ขยายระยะเวลาการยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวออกไปได้ครั้งละไม่เกินหกเดือน แต่ให้ขยายได้ไม่
 เกินสองครั้ง

ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินที่บุคคลอื่น
 มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และมีพฤติการณ์เป็นการถือครองแทนหรือถือกรรมสิทธิ์แทน ในลักษณะที่
 เกี่ยวข้องกับการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาด้วย และให้เป็น
 หน้าที่ของบุคคลดังกล่าวในการพิสูจน์ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัด (วรรคนี้แปลว่าอะไร)

(ต่างกับ ม.๖๕ อย่างไร) ทำไมต้องแยกเขียน (ดู ม. ๖๕ ประกอบด้วย แต่ ม. ๖๕ ใช้
 เฉพาะกับความผิดที่มีโทษทางอาญา โดย ว. ๑ เขียนคล้ายกัน ส่วน ว. ๒ และ ว. ๓ ของมาตรานี้มี
 การกำหนดเงื่อนไขและรายละเอียดเพิ่มเติมไว้)

มาตรา ๗๙ เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนในกรณีที่มีเหตุสมควร เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง
 เกี่ยวกับรายการทรัพย์สินที่ทำการไต่สวน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาแสดง
 รายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาตามรายการ วิธีการ และภายในระยะเวลาที่
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกินหกสิบวัน
 (น่าจะนำไปรวมเขียนว่าในการไต่สวนมีอำนาจทำอะไรได้บ้าง ในเงื่อนไขอย่างไร เช่นในกรณีนี้ก็ต้องมี
 เงื่อนไขว่าข้อกล่าวหาเกี่ยวข้องกับการมีทรัพย์สินมาก หรือรับสินบนมา)

มาตรา ๘๐ ในการแจ้งข้อกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตุลาการศาล
 รัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 ร่ำรวยผิดปกติ ให้แจ้งข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหา
 ร่ำรวยผิดปกติ และระบุ

รายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่นำมาแจ้งข้อกล่าวหา สถานที่ตั้งของทรัพย์สิน ชื่อและที่อยู่ของ ผู้ครอบครอง หรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินขณะที่แจ้งข้อกล่าวหาด้วย เทาที่จะทำให้อ ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี

ให้ผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่พิสูจน์หรือแสดงที่มาของรายได้หรือทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง (ถ้าสอบไปแล้ว ภายหลังพบว่า มีทรัพย์สินอยู่ที่อื่นอีก แต่เลยชั้นแจ้งข้อกล่าวหาไป แล้วจะทำอย่างไร) (จะต้องเขียนให้สอบได้ตลอด) (จะต้องระบุอีกหรือไม่เนื่องจากมีใน ม. ๔๘ และ มาตรา ๗๖ แล้ว)

มาตรา ๘๑ ในการไต่สวนกรณีร่ำรวยผิดปกติ หากมีกรณีที่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และมีเหตุอันน่าเชื่อว่ามี การโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินไปยัง บุคคลอื่นหรือมีการถือครองทรัพย์สินแทนผู้ถูกกล่าวหาเพื่อการจัดการทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติ ใน ลักษณะที่เป็นการกระทำความผิดร่วมกันหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุก ซ่อนทรัพย์สินดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ก็ให้มีการแจ้งข้อ กกล่าวหาให้กับบุคคลที่ถือแทนนั้นทราบด้วย เพื่อพิสูจน์ทรัพย์สินหรือแสดงที่มาของทรัพย์สินดังกล่าว ในกรณีที่ไม่สามารถชี้แจงเกี่ยวกับที่มาของทรัพย์สินได้ ก็ให้ดำเนินการร้องขอให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็น ของแผ่นดิน

ในกรณีที่ปรากฏว่าการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินของบุคคลตาม วรรคหนึ่ง เข้าลักษณะเป็นการฟอกเงิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการต่อไปก็ได้ โดยให้ถือเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้วย (๑. ถ้า ป.ป.ช.ไม่ส่ง จะทำอย่างไรต่อไป ๒. ทำไมต้องให้ถือเป็น ความผิดมูลฐาน ถ้าไม่เป็นความผิดมูลฐานแล้ว ป.ป.ช. จะวินิจฉัยว่าเป็นการฟอกเงินได้อย่างไร)

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ หากผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินเป็นผู้ซึ่ง เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้ถูกกล่าวหา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาทรัพย์สินดังกล่าว เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ หรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต แล้วแต่กรณี

(ม. ๖๕ ม.๗๘ และ๘๑ เขียนรวมกันได้ใหม่)

มาตรา ๘๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติลงความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนงานการไต่ สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มามีมติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อขอให้รับทรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำความผิด รวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไป ให้ดำเนินการตามหมวด ๔ การบังคับตามกฎหมาย ส่วนที่ ๑ บททั่วไป ส่วนที่ ๓ การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน และส่วนที่ ๔ การ ดำเนินการทางวินัย (ควรไปเขียนที่หมวด ๔ ใหม่) (นำความมาจาก ม. ๑๐๖ ประกอบกับ รธน. ม. ๒๓๔ (๑) และ ม.๒๓๕ (๑) และ ว. ๕)

มาตรา ๘๒/๑ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๘๒ ๑๐๖(๒) ไว้แล้ว ให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี เพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินภายในเก้าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ต้องไปแก้มาตรา ๑๐๖ (๒) ให้สอดคล้องกันด้วย) และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ผู้ถูกกล่าวหา มีภาระการพิสูจน์ที่ต้องแสดงให้ศาลเห็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวมิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ การดำเนินคดีหรือการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ในเรื่องนี้ไม่น่าจะเกี่ยวกับความชำนาญงานและภารกิจของอัยการ ป.ป.ช. จึงควรดำเนินการไปศาลเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องสืบเนื่องจากการดำเนินคดีอาญาก็ให้อัยการมีอำนาจร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติฯได้) (ย้ายมาจาก ม. ๑๒๐ และมาตรา ๑๒๑)

มาตรา ๘๒/๒ ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับฟ้องตามมาตรา ๑๑๑(๑) ให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์หรือการกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น และจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้

ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

การพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้นำสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลักในการพิจารณาโดยใช้ระบบไต่สวน และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ (ตัดออกเนื่องจากกำหนดไว้ใน ม. ๖ ว. ๒ พรบ วิ. ผู้ดำรงตำแหน่งแล้ว)

การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำให้ในตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

การดำเนินคดีตามมาตรา นี้ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นในศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามมาตรา ๑๓๑ (๒) ด้วย และให้นำมาใช้บังคับกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม (ย้ายมาจาก ม. ๑๑๕)

มาตรา ๘๒/๓ ในกรณีศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้องให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ (เป็นความผิดอาญาด้วยหรือ) หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

ผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤตินิชอบ ให้รับทรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำความผิด รวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

กรณีตามวรรคหนึ่ง ก่อนที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลมีอำนาจที่จะหักส่วนแบ่งของทรัพย์สินหรือจำนวนเงินร้อยละยี่สิบของทรัพย์สินที่จะถูกสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินตามคำขอของโจทก์ เพื่อส่งเข้าเป็นรายได้ของกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ (???)

ให้นำความในมาตรา ๑๑๖ มาใช้บังคับกับกรณีร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติด้วย (ร่าง พ.ร.บ. ป.ป.ช. ฉบับที่ ๑๑๖ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๖)

บทบัญญัติมาตรานี้ให้ใช้บังคับคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบด้วย (ย้ายมาจาก ม. ๑๑๖)

มาตรา ๘๒/๔ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีอาญาผู้ถูกกล่าวหา ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจแล้วพิจารณาพิพากษาคดี หากการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายในทางทรัพย์สินหรือเป็นการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลอื่น อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนการกระทำหรือคำสั่งอันมิชอบที่เป็นการละเมิดนั้นก็ได้

สำหรับความเสียหายตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเสียหายนั้นชดเชยค่าเสียหายตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นต่อไป (ย้อนกลับไปดู ม.๗๔ ด้วย) (ย้ายมาจาก ม. ๑๑๖)

มาตรา ๘๒/๕ ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดให้ยกคำร้องด้วยเหตุที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ร่ำรวยผิดปกติตามที่ถูกกล่าวหาของอัยการสูงสุดหรือของประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี และถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้ถูกลงโทษทางวินัยไปก่อนโดยอาศัยเหตุที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษและดำเนินการให้ผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น ในกรณีที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐยกอายุความใดขึ้นอ้างอันจะเป็นเหตุที่ไม่อาจให้ความเป็นธรรมกับบุคคลดังกล่าวได้

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตามสมควรตามที่กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับการดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น แล้วแต่กรณี และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม (ป.ป.ช. จะทำอะไรให้เขาได้ มาตรานี้ควรจำกัดเฉพาะในกรณีที่ศาลยกฟ้องเพราะไม่ได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา หรือการกระทำนั้นไม่เป็นความผิด โดยไม่รวมการยกฟ้องเพราะขาดอายุความ หรือมีกรณียกประโยชน์ความสงสัยให้จำเลย หรือเทคนิคการดำเนินคดี) (ย้ายมาจาก ม. ๑๒๓)

มาตรา ๘๒/๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าคดีมีมูล การโอนหรือกระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ได้กระทำภายหลังจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งให้ไต่สวนข้อเท็จจริงผู้ถูกกล่าวหาเรียบร้อยแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งอายัด และแจ้งคำสั่งนั้นให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาและบุคคลภายนอกทราบ เพิกถอนการโอนหรือระงับการกระทำนั้นๆ ได้ เว้นแต่ผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์จะแสดงให้เป็นที่พอใจแก่ศาลว่าตนได้รับโอนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน (ต้องการป้องกันอะไร) (เทียบเคียงกรณีอายัด ตาม ปวิพ มาตรา ๓๑๖)

ในกรณีที่มีการโอนหรือกระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินภายหลังจากที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติและสั่งเรื่องให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีแล้ว ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเพิกถอนการโอนหรือกระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งด้วย (ควรใช้อำนาจอายัด แต่จะอายัดได้ต่อเมื่อมีมูล และต้องไม่อายัดจนเขาดำรงชีวิตไม่ได้) (ย้ายมาจากมาตรา ๑๒๔)

มาตรา ๘๒/๗ ถ้าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าร้ายว่ผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ตกเป็นของแผ่นดิน ให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่กรณีที่มีสนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอหรือกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหากไม่สามารถบังคับเอาแก่ทรัพย์สินเหล่านั้นได้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วน ให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกกล่าวหาได้ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุด แต่ต้องไม่เกินมูลค่าของทรัพย์สินที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดแล้ว หากปรากฏว่ามีการโอนหรือกระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินก่อนหรือหลังมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถบังคับคดีเอากับทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเพิกถอนการโอนนั้นได้ หากไม่สามารถเพิกถอนการโอนนั้นได้เพราะเหตุแห่งการแปลงสภาพหรือเหตุอื่นก็ให้ดำเนินการบังคับคดีเพื่อเป็นการริบทรัพย์สิน (แปลว่าอะไร) ตามมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ในการบังคับคดีเอากับทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลมีอำนาจหักส่วนแบ่งของทรัพย์สินหรือเงินตามมาตรา ๑๒๒ ได้ด้วย ???(ตัดออก เนื่องจากได้ตัดหมวด ๔ เรื่องกองทุน และการกำหนดเรื่องการหักเงินกองทุนใน ม. ๑๒๒ ออกแล้ว)-(ย้ายมาจาก ม. ๑๒๕)

มาตรา ๘๒/๘ ในการยื่นคำร้องหรือฟ้องคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามบทบัญญัติในส่วนนี้ ให้แต่งตั้งผู้ว่าคดี ป.ป.ช. เป็นผู้ว่าคดีเพื่อดำเนินคดีในชั้นศาลก็ได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณามอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือจะพิจารณาแต่งตั้งทนายความเพื่อดำเนินคดีแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (เทียบเคียงจาก ม. ๑๑๔)

ในการบังคับคดี ให้กระทรวงการคลังเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา และให้พนักงานอัยการหรือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แล้วแต่กรณี เป็น

ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบังคับคดีตามที่กฎหมายบัญญัติ (ท่าไม บปช.ไม่บังคับคดีเสียเอง)
(ย้ายมาจาก ม. ๑๒๖)

มาตรา ๘๓ ในกรณีที่คณะกรรมการ บ.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติแล้ว หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา ยังคงมีทรัพย์สินรายการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ ให้ คณะกรรมการ บ.ป.ช. มีอำนาจได้สวนเพิ่มเติม เพื่อบังคับเอาทรัพย์สินและร้องขอให้ทรัพย์สินนั้น ตกเป็นของแผ่นดินได้ (ดูเงื่อนไขใน ม.๘๐ จะต้องย้อนกลับไปแจ้งอีกใหม่)

มาตรา ๘๔ นอกจากการดำเนินคดีร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา ๘๒ แล้ว ให้ประธาน กรรมการ บ.ป.ช. ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็น บ.ป.ช. พนักงานของรัฐ ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจ แต่งตั้งถอดถอนสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่ (๒) ให้แจ้งเจ้าหน้าทีของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมืองอื่น ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาล ปกครองสูงสุด ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลปกครองสูงสุด ผู้ดำรง ตำแหน่งในองค์กรอิสระ หัวหน้าสำนักตุลาการ ทหาร อัยการสูงสุด และรองอัยการสูงสุด) (ดู ม.๑๑๒ และ ๑๑๕) พวกนี้ทำยังไง

(๒) กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็น บ.ป.ช. ข้าราชการตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบว่าด้วย ข้าราชการตุลาการ อัยการ ศาล ศาลปกครอง ศาลปกครองพิเศษ กฎหมายว่าด้วยระเบียบว่าด้วย ข้าราชการตุลาการ ศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบว่าด้วย ข้าราชการอัยการ ให้แจ้งไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือ ประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการอัยการ กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการ ตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการอัยการ

เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือประธานคณะกรรมการ ตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ ได้รับแจ้ง จากประธานกรรมการ บ.ป.ช. ตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แล้วแต่กรณี ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๒๙ ต่อไป และกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือคณะกรรมการบริหารงาน บุคคลผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการพิจารณาโทษผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๒๙ ก็ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓๐ มาใช้บังคับ

(ควรเขียนแยกเป็นกรณี ๆ กรณีไหนจะทำอย่างไร)

